

Samhällsvetenskapliga fakultetens anvisningar vid ansökan om och sakkunnigbedömning av docentur

Anvisningarna vid ansökan om och sakkunnigbedömning av docentur vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten vänder sig till både sökande och sakkunnig.

Det inledande avsnittet vänder sig till sökande och sakkunnig och består av:

- Förutsättningar för att antas till docent
- Kriterier för bedömning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet
- Utformning av och innehåll i ansökan

Det avslutande avsnittet vänder sig till sakkunnig och består av:

- Beskrivning av sakkunnigs uppdrag

Förutsättningar för att antas som docent

Till docent kan den person antas som genom sin vetenskapliga och pedagogiska skicklighet kan vara till nytta för forskning och utbildning vid Umeå universitet. Därutöver krävs att den sökande är disputerad och anställd vid universitetet. Även den som har ett varaktigt samarbete med en institution, enhet eller motsvarande vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten kan antas som docent, om det föreligger särskilda skäl. I dessa fall krävs att ansökan initieras och stöds av den verksamhet där forskningsämnet finns.

En docent kan antas i de ämnen i vilka forskningsutbildning ges vid fakulteten. Docentutnämningar kan även göras inom ett ämne som inte uppfyller detta krav, men som ändå ligger inom det samhällsvetenskapliga området och tydligt kan kopplas till fakultetens verksamhet. Sådana fall kan förekomma när ämnet är forskarutbildningsämne vid annat svenskt lärosäte, när fakulteten avser att bygga upp kompetens inom området för att på sikt etablera det som forskarutbildningsämne, eller om ämnet är av gränsöverskridande natur. Ämnet ska dock utgöra ett brett eller generellt område, och inte enbart en specialisering av ett existerande ämne. I de fall ämnet inte är ett forskarutbildningsämne ska ansökan innehålla en särskild motivering från institution eller enhet om varför ämnet är värdefullt för fakulteten.

Kriterier för bedömning

Docentkompetens är primärt baserat på vetenskaplig skicklighet, men en docent förväntas också ha pedagogisk skicklighet för att på ett fullgott sätt kunna förmedla sin kunskap inom och utanför universitetet. En docent ska också kunna bedöma andras vetenskapliga och pedagogiska kompetens som sakkunnig, i betygsnämnder eller i uppdraget som fakultetsopponent, samt handleda doktorander till examen.

Kriterier för bedömning av vetenskaplig skicklighet

Bredd och djup i forskningen

Vetenskaplig skicklighet för docentkompetens ska ha visats genom aktuell egen forskning, innehållande såväl analyskicklighet som ämnesbredd. Arbeten tillkomna efter doktorsavhandlingen bör visa progression i vetenskapligt djup eller bredd.

Originalitet i forskningen

Den huvudsakliga forskningsinsatsen ska vara av originalkaraktär, det vill säga att forskningsproblem, metoder och resultat är nya i förhållande till andras insatser. Originaliteten i forskning innebär också att en över tid ökad självständighet i vetenskapliga arbeten kan visas.

Produktivitet

Den vetenskapliga produktionen för en docent omfattar ytterligare minst motsvarande en doktorsavhandling av god kvalitet, publicerat i artikel- eller bokform i välrenommerade tidskrifter, med så kallat peer-review förfarande, eller på välrenommerade förlag. Docentkompetens kan inte baseras på vetenskapligt arbete som endast föreligger som manuskript vilka ännu ej accepterats för publicering. Om ett manuskript är antaget för publicering ska av redaktör eller förläggare undertecknat intyg om detta bifogas ansökan. I bedömningen kan hänsyn tas till de olika ämnenas skilda publiceringstraditioner. Centralt är att kvantitet inte är detsamma som kvalitet.

Bidrag till det internationella vetenskapssamhället

Den sökande ska ha bidragit till det internationella vetenskapssamhället, genom exempelvis publicering i utomnordiska tidskrifter eller på internationella förlag med peer-review förfarande, genom forskningssamarbeten eller medverkan i internationella forskningsorganisationer.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

Genomförda uppdrag inom vetenskapssamhället, som exempelvis uppdrag som opponent, sakkunnig eller granskare för vetenskaplig tidskrift eller förlag, ska kunna uppvisas.

Förmåga att i konkurrens erhålla externa forskningsmedel

En docent vid samhällsvetenskapliga fakulteten har genom ett aktivt deltagande i en ansökningsprocess erhållit externa forskningsmedel i konkurrens.

Samverkan med omgivande samhälle

Spridning av forskning och forskningsresultat, genom exempelvis samarbeten med näringsliv och samhällsorganisationer, författande av populärvetenskapliga alster eller deltagande i samhällsdebatten.

Kriterier för bedömning av pedagogisk skicklighet

Den pedagogiska skickligheten för docent motsvarar den som gäller vid anställning som universitetslektor, och den ska ha visats genom dokumenterad erfarenhet av undervisning på vetenskaplig eller konstnärlig grund inom högskolan. Kompetensen kan kompletteras genom högskolepedagogisk utbildning.

Sökande som är universitetslektor, eller meriterad eller excellent lärare, anses redan ha uppfyllt kriterier för pedagogisk skicklighet om den pedagogiska skickligheten är inom docentämnets inriktning och den sökande kan visa skicklighet i handledning på forskarutbildningsnivå.

Kriterierna för bedömning av pedagogisk skicklighet utgörs av:

- förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer (kompetensen att handleda på forskarutbildningsnivå visas normalt med högskolepedagogisk utbildning; motsvarande Universitetspedagogik och lärandestöds kurs *Forskarhandlingen i praktiken*),
- förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär,
- erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning,
- medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel, och
- ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen.

Utformning av och innehåll i ansökan

Försättsbladet för ansökan ska innehålla den sökandes namn, ämnet för docenturen och vara undertecknat av den sökande - ansökan ska tillställas dekan vid samhällsvetenskapliga fakulteten. Försättsbladet skickas till ansvarig handläggare vid kansliet för samhällsvetenskap.

Efter det skapas ett ärende i Varbi och den sökande får möjlighet att ladda upp sina ansökningshandlingar i ärendet. Både vetenskapliga och pedagogiska meriter i ansökan ska styrkas med intyg, referenser eller annat material.

1. Meritförteckning inklusive

- a) Doktorexamen (år, disciplin, lärosäte, avhandlingens titel samt handledare)
- b) Postdoktorvistelser och gästforskarvistelser (år och placering).
- c) Nuvarande anställning (förordnandetid och omfattning)
- d) Tidigare relevanta anställningar (ange typ av anställning och förordnandetider)

Ange eventuella karriäruppehåll i meritförteckningen. Det är sådana uppehåll som kan ha påverkat möjligheterna till meritering med anledning av föräldraledighet, ledighet på grund av sjukdom, förtroendeuppdrag eller andra liknande omständigheter. (Specificera skälen och ange såväl datum som omfattning för uppehållet).

2. Redogörelse för vetenskapliga meriter

Sökande ska redogöra för sina vetenskapliga meriter (maximalt sju sidor) under följande rubriker:

Bredd och djup i forskningen, originalitet, produktivitet samt internationalisering

- Hittillsvarande vetenskaplig verksamhet (i redogörelsen bör de egna bidragen till kunskapsutvecklingen betonas genom exempel från de åberopade arbetena). Sökandes progression vad gäller teori, empiri och metod ska beskrivas.
- Eventuella överlappningar mellan olika publikationer ska anges och den egna rollen ska tydliggöras vid medförfattarskap.
- Internationella forskningssamarbeten och andra aktiviteter, inklusive deltagande vid vetenskapliga konferenser (ange särskilt om du bidragit som arrangör av konferens eller organiserat sessioner).
- Kort beskrivning av pågående och planerad verksamhet.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

- Akademiska uppdrag som exempelvis opponentuppdrag, redaktör för tidskrift, refereuppdrag för internationella tidskrifter, bedömningsuppdrag i forskarråd, sakkunniguppdrag och dylikt.
- Styrelseuppdrag i forskningsverksamhet.

UMEÅ UNIVERSITET

- Ledningsmeriter som till exempel prefekt, arbete i planerings- och ledningsorgan på fakultets- eller universitetsnivå.
- Vetenskapliga utmärkelser och priser.

I konkurrens erhållna externa forskningsmedel, exklusive rese- eller konferensbidrag

- Ange projektnamn, finansjär, år och belopp, samt om du varit huvudsökande eller medsökande.

Samverkan med omgivande samhälle

- Omvärldskontakter i forskning och samverkansprojekt med externa aktörer.

Övriga vetenskapliga meriter

- Här anges sådant som inte passar in under de övriga rubrikerna.

3. Redogörelse för pedagogiska meriter

Sökande som är universitetslektor, eller meriterad eller excellent lärare, anses redan ha uppfyllt kriterier för pedagogisk skicklighet – om den pedagogiska skickligheten är inom docentämnets inriktning och den sökande kan visa skicklighet i handledning på forskarutbildningsnivå. Om så är fallet behöver den sökande då endast lämna intyg från institution eller enhet om att skickligheten är inom docentämnets inriktning samt ett intyg på att skicklighet i handledning på forskarutbildningsnivå har uppnåtts. Den senare styrks vanligtvis med intyg på genomgången universitetspedagogisk utbildning inom forskarhandledning samt en beskrivning av erfarenhet av handledningsuppdrag på forskarutbildningsnivå.

För sökande som inte är universitetslektor, eller meriterad eller excellent lärare, ska redogöra för sina pedagogiska meriter (maximalt fyra sidor) under följande rubriker:

Förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer

- Här görs en sammanställning av undervisningsverksamheten avseende omfattning och nivåer.
- Ange erfarenhet av handledning av självständiga arbeten och undervisning på avancerad nivå eller undervisning på forskarnivå.
- Forskarhandledning (ange namn, år, samt huvud- eller bihandledare)

Förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär

- Redovisning av kursutveckling och pedagogiskt utvecklingsarbete, utbildningsplanering och utbildningsadministration.
- Värdering av utbildningsinsatser av ledningspersoner (till exempel prefekt, studierektor eller programansvariga).
- Pedagogiska utmärkelser och priser

UMEÅ UNIVERSITET

Erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning

- Styrelseuppdrag i utbildningsverksamhet.

Medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel

- Ledningsmeriter som exempelvis studierektor eller forskarutbildningsansvarig.

Ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen

- Självreflektion rörande studenters lärande och den egna lärarrollen.

Övriga pedagogiska meriter

- Här anges sådant som inte passar in under övriga rubriker, exempelvis en redogörelse av omfattning och innehåll i universitetspedagogisk utbildning och fortbildning.

4. Fullständig publikationslista

Publikationer ska uppdelas under för ämnet lämpliga rubriker (avhandling, böcker, bokkapitel artiklar och så vidare) med det ska alltid tydligt anges om publikationen är granskad (peer-review) eller inte. De senaste verken ska sättas först under respektive rubrik. Markera eventuella överlappningar i publikationslistan med en fyrkant (#).

URL till minst en forskar-id profil (till exempel ORCID, ResearcherID, Scopus Author ID, eller Google Scholar).

5. Åberopade publikationer

Lista över de (maximalt 10) publikationer som den sökande åberopar i första hand. Avhandlingen ska ingå i listan.

Övriga åberopade publikationer ska vara peer-reviewed och inte innehålla material från avhandlingen om det inte kan påvisas substantiell utveckling av materialet (till exempel nya analyser eller utökad datainsamling). Beskriv den egna rollen vid medförfattarskap.

Sökande får åberopa endast sådana vetenskapliga skrifter som publicerats eller accepteras för publicering senast vid ansökningstidens utgång.

6. Övriga meriter

Under denna punkt kan läggas eventuella meriter som inte passar in under någon av de övriga rubrikerna.

7. Bilagor

- a) Kopior på examina
- b) Kopior på relevanta tjänstgöringsintyg och liknande
- c) Referensbrev från prefekt för det ämne som docenturen avser
- d) Kursintyg från universitetspedagogiska kurser med mera
- e) Kopior på intyg över vetenskapliga och pedagogiska priser och utmärkelser
- f) Eventuella författardeklarationer
- g) Övriga bilagor för att styrka åberopade meriter i ansökan

Beskrivning av sakkunnigs uppdrag

För varje docentprövning utses sakkunnig inom relevant ämnesområde som är verksam vid ett annat lärosäte. Uppdraget består i att bedöma den sökandes vetenskapliga och pedagogiska meriter enligt tidigare angivna kriterier, samt inkomma med ett skriftligt utlåtande i ärendet enligt följande anvisning.

Utlåtandet bör omfatta ungefär tre till fyra sidor (1 600 ord) om den pedagogiska skickligheten inte behöver bedömas. Av utlåtandet ska tydligt framgå om sakkunnig bedömer att den sökandes vetenskapliga meriter är av sådan kvalitet att sökande kan antas som docent.

Utlåtandet innehåller beskrivningar av:

- den sökandes vetenskapliga inriktning, produktionens omfattning och progression,
- den sökandes bidrag till den relevanta vetenskapliga litteraturen genom exempel ur sökandes vetenskapliga produktion, och
- en värdering av bidragen i förhållandet till ämnet.

Om den pedagogiska skickligheten behöver bedömas, ska utlåtande också innehålla beskrivningar av:

- den sökandes undervisningsverksamhet avseende omfattning och nivåer, samt erfarenhet av handledning,
- den sökandes erfarenhet av kursutveckling och pedagogiskt utvecklingsarbete, samt
- den sökandes förmåga till självreflektion rörande studenters lärande och den egna lärarrollen.

I utlåtandet tar den sakkunnige klar ställning till om denne föreslår att ansökan ska avslås eller beviljas.